

Olje- og Energidepartementet
PB 8148 Dep
0033 Oslo

Att

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
11 / 1278 - 28	
DATO - 8 DES. 2011	
AN	EKSP.

Deres ref: 11/01278-3 Ref

Vår ref:EO Saksnr 2011/1414-1

Bergen, 7.12.2011

Arkivnr. Arkivnr
Løpenr: Løpenr

HAVFORSKNINGSINSTITUTTETS VURDERING AV FORESLÅTTE TFO-OMRÅDER 2012

Viser til brev fra Olje og Energidepartementet av 24.10.2011 der Havforskningsinstituttet og andre blir bedt om å gi en vurdering av forslaget til utvidelse av TFO områder i Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen i 2012.

Havforskningsinstituttet har vurdert den enkelte blokk som er foreslått inkludert i TFO 2012 ift områdets iboende naturressurser og sårbare organismer og habitater. I den foreliggende vurderingen har vi benyttet den mest oppdaterte kunnskapen, bla. basert på tokt i 2010 og 2011, altså ny og oppdatert kunnskap ift. forvaltningsplanene for Norskehavet og Lofoten – Barentshavet. Vi har i tillegg vurdert konsekvenser av aktivitet i de foreslåtte blokkene ift. naturressurser, sårbare organismer og habitater i områder som ligger i eller nedstrøms for den foreslåtte blokken og som kan rammes av eventuelle utslipp fra TFO-blokken.

I våre vurderinger av miljøkonsekvensene av petroleumsaktivitet i de foreslåtte områdene ser vi på konsekvensene av både operasjonelle utslipp (produsert vann, kjemikalier og borekaks) og uhellsutslipp i blokken. Et viktig element i denne rådgiving er bruk av føre-vår prinsippet. Havforskningsinstituttet mener at man bør benytte føre-vår prinsippet i situasjoner der det er stor grad av usikkerhet knyttet til ventede effekter av petroleumsaktiviteten og der det er realistiske muligheter for at disse effektene er store og vil ha vidtrekkene og/eller langvarige konsekvenser på økosystemet og ikke tillate slik aktivitet frem til usikkerheten eller muligheten for alvorlige konsekvenser er redusert.

Begrensede operasjonelle utslipp er pr. i dag tillatt i alle norske petroleumsområder. Studier har vist at fisk påvirkes negativt av utslipp av produsert vann (og kjemikalier), men man har så langt ikke klart å entydig vise populasjonseffekter av dette. Utslipp av borekaks er for tiden tema for flere forskningsprosjekter, men man har ikke resultatene fra disse ennå. Man er bekymret for at borekaks kan skade sårbare filtrerende organismer som svamper og dypvannskoraller. Borekaks vil også kunne ødelegge gyteluffer for fisk med demersale egg, som er avhengig av et substrat av sand/grus. Med denne usikkerheten knyttet til effektene av operasjonelle utslipp, og når teknologi for å unngå operasjonelle utslipp er kommersielt tilgjengelig, mener Havforskningsinstituttet at man bør benytte føre-vår prinsippet og unngå alle former for operasjonelle utslipp ved nye feltutbygginger.

De mulige konsekvensene av uhellsutslipp er også usikre. Et verst tenkelig uhell, slik som en utblåsning, kan drepe en stor andel av fiskelarvene i vannmassen, som igjen kan føre til en betydelig reduksjon av årsklassen av voksen fisk. I tilfeller av bestandsoppbygging kan dette få langtidseffekter (reduisert bestandsstørrelse i opp til 10 år, avhengig av artens generasjonstid). Dette kan få store økologiske (og økonomiske konsekvenser) hvis sentrale arter som torsk, sild, lodde, hyse, tobis el. rammes. Havforskningsinstituttet er også bekymret for konsekvensene av uhellsutslipp på bunnssubstratene i gytefelt for bunngytende fisk slik som sild og lodde. Man vet ikke hva langtidseffektene av oljeutslipp i slike bunnsstrater vil bli – om det vil føre til at gytefeltet vil bli uegnet gyteplass i lang tid, eller om miljøforholdene raskt normaliserer seg og gyting kan gjenopptas. Ut fra denne betydelige usikkerheten knyttet til konsekvensene av uhellsutslipp velger Havforskningsinstituttet å benytte en føre-vår basert tilnærming der vi baserer vår rådgiving på de mest alvorlige konsekvensen av uhellsutslipp.

Havforskningsinstituttet har i tillegg presisert viktigheten av enkelte områder (Lofoten – Vesterålen og Mørebankene) som kjerneområder for den biologiske produksjonen og biodiversiteten i våre marine økosystemer. Det er viktig at disse forvaltes på en slik måte at deres unike egenskaper opprettholdes. Dette betyr at man for disse områdene i større grad bør benytte føre-vår prinsippet når man skal vurdere mulige konsekvenser av menneskelig aktivitet, spesielt for aktiviteter som har et stort skadepotensiale. Forvaltningsplanene inkluderer denne tenkemåten i sin identifisering av Særlig Verdifulle Områder (SVO), og det er viktig at aktivitet i tilgrensende områder til SVO områdene foregår på en slik måte at verdiene i SVO områdene ikke blir negativt påvirket.

Under er vårt råd oppsummert tabellmessig pr blokk. En detaljert omtale av hvert havområde, blokk og råd, samt de ressursgruppene som vi vurderer vil kunne bli negativt påvirket av petroleumsvirksomhet i de foreslåtte blokkene er så beskrevet.

Vi har i tillegg vurdert de foreslåtte blokkene i forhold til alle andre ressursgrupper og økosystemkomponenter som ligger innenfor Havforskningsinstituttets rådgivingsansvar (eks. hval og sel, en rekke fiskearter som makrell, tobis, blålange, brosme osv), men ettersom ingen sårbare livsstadier til disse artene overlapper med de foreslåtte blokkene er de ikke omtalt i den foreliggende høringsuttalelsen.